LISTY

OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

ÚNOR 05 ČÍSLO 2 ROČNÍK 13

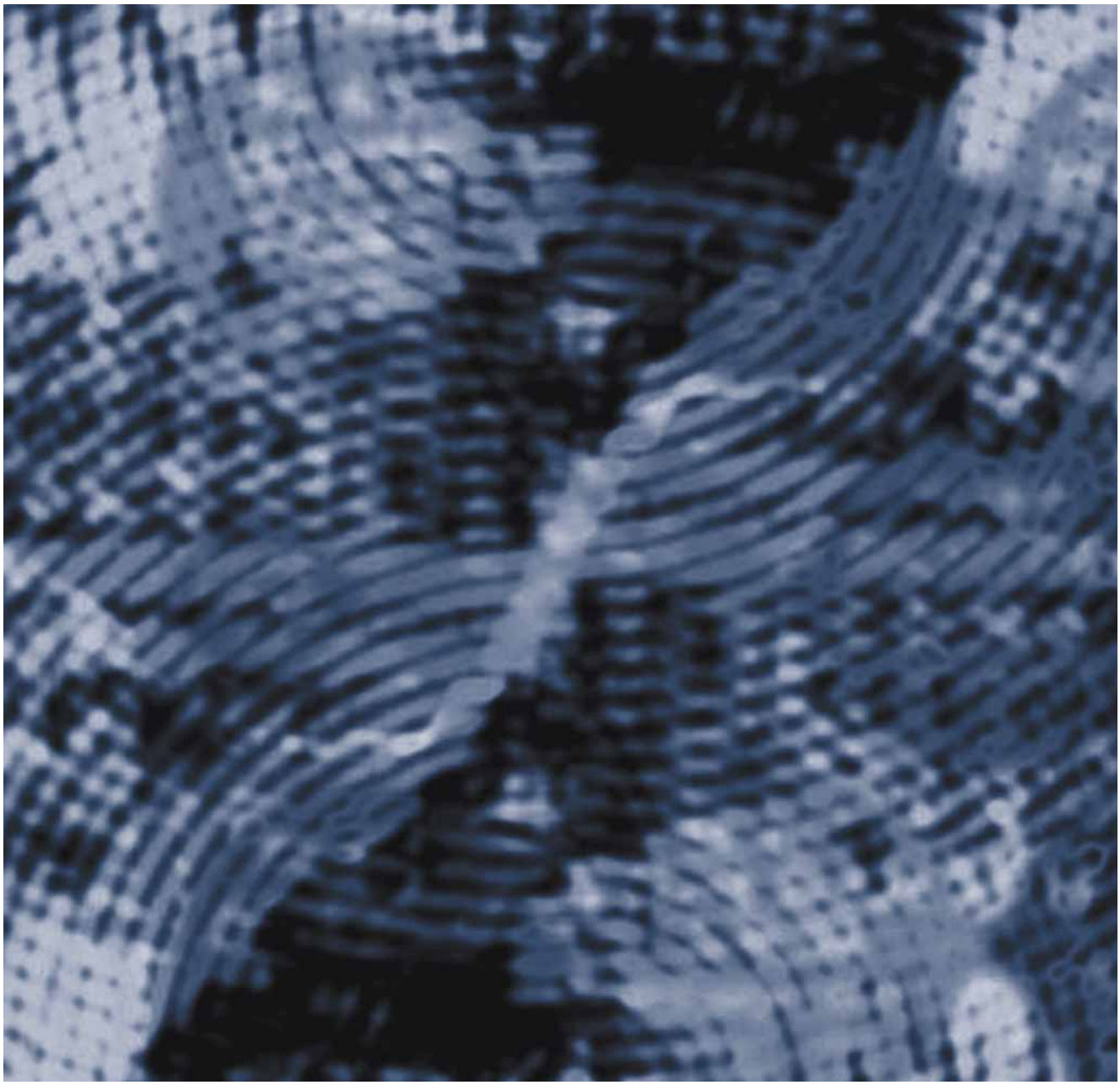

Lenka Burešová 2005

Zajímá nás kvalita výuky! (2) Návštěva z Prešovské univerzity (2) Nové služby univerzitní knihovny (2) Četli jsme za vás (5) O nadávkách (5) 1. bilaterální sympozium (7) Slůvka a otazníky ve (s)větě M. Prokešové (8) Ze života našich absolventů (9) Studentská vrátka (11) Slunečnice se diví (13)

Návštěva z Prešovské univerzity

V prvních dvou únorových dnech navštívili PdF OU milí zahraniční hosté – zástupci vedení Pedagogické fakulty Prešovské univerzity v Prešově: děkan doc. PhDr. Milan Portik, Ph.D., proděkanka doc. PhDr. Iveta Kovalčíková, Ph.D., a proděkani doc. PaedDr. Ján Kancír, Ph.D., a doc. PaedDr. Daniel Šimčík, Ph.D.

Všechna pracovní i společenská setkání s vedením Pedagogické fakulty OU a vedoucími a zástupci kateder českého jazyka a literatury s didaktikou, hudební výchovy, pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání, společenských věd a Centra jazykové přípravy proběhla ve velmi srdečné a přátelské atmosféře a prezentace pracovišť, projednávaná témata a výměny zkušeností byly oboustranně inspirativní. Vyvrcholením programu návštěvy, jehož součástí byl i hodnotný a hosty vysoce oceněný umělecký program na katedře hudební výchovy, pak bylo uzavření smlouvy o spolu-

práci mezi oběma fakultami, podepsané na místě oběma děkany, doc. PhDr. Milanem Portikem, Ph.D., a doc. PhDr. Zbyňkem Janáčkem. Mnohostranný příslib budoucí kooperace byl také potvrzen uzavřením bilaterální smlouvy v rámci programu Socrates-Erasmus na následující akademický rok zaměřené na mobilitu pedagogů a studentů. Česká i slovenská strana se shodly na tom, že podepsání obou smluv je jen logickým vyvrcholením dlouholetých odborných kontaktů pedagogů obou fakult a vytváří prostor pro jejich rozšíření a prohloubení především v oblasti primární, preprimární a speciální pedagogiky, multikulturní výchovy, českého a slovenského jazyka a li-

Zajímá nás kvalita výuky! EVALUACE VÝUKY PROBÍHÁ V ÚNORU!

Jak informují mobilní nástěnky na deseti budovách OU, kde probíhá pravidelná výuka, a jak jsme informovali na stránkách lednových Listů ze 7. 2. 2005, byl zahájen proces hodnocení kvality výuky studenty Ostravské univerzity.

Přístup je zajištěn z hlavní webové stránky. Informace o vyplňování dotazníků naleznete při vstupu do systému. Ing. Robert Bohoněk, který zajišťuje průběh evaluace po technické stránce, připravil pro všechny studenty i následující pokyny:

Postup při vyplňování dotazníku:

1. V internetovém prohlížeči zadejte adresu hlavní stránky Ostravské univerzity (www.osu.cz), pod aktualitami klikněte na odkaz „Evaluace“.
2. Zobrazí se úvodní stránka systému Evaluace s návodem k vyplnění dotazníku.
3. Vlastní dotazník je přístupný z této stránky kliknutím na odkaz EVALUACE. Tím dojde k přesměrování na úvodní stránku systému. Při přesměrování budete dotázáni na přihlašovací jméno a heslo do systému **STAG**.
4. Každá stránka systému Evaluace se skládá ze čtyř částí: hlavička, nabídkové menu, obsah stránek menu (hlavní okno) a zápatí. Veškeré důležité informace se zobrazují v hlavním okně.
   Na úvodní stránce systému si z menu vyberete hodnocení semestru a v hlavním okně se zobrazí dotazníky, které máte možnost vyplnit.
5. Po vybrání dotazníku se otevře nové okno, které se týká daného dotazníku.
   V hlavičce se objeví informace o dotazníku, v menu seznam předmětů, které budete hodnotit, v hlavním okně se objeví buď záhlaví, nebo jeden z předmětů a v zápatí **dvě důležitá tlačítka**.
   - Pokud se kdykoliv rozhodnete přerušit vyplňování dotazníku, klikněte na tlačítko **„Uložit dotazník pro pozdější úpravy“**, tím dojde k uložení vašich odpovědí a ukončení vkládání. Kdykoliv později se však můžete k již částečně vyplněnému dotazníku vrátit.
   - Pokud jste již vyplnili celý dotazník a chcete ukončit vyplňování, potom klikněte na tlačítko **„Odeslat dotazník“**. Dotazník bude uložen a označen jako vyplněný. Vy již nebudete mít možnost se k němu dále vyjadřovat.
6. Pro průchod dotazníkem doporučujeme používat výhradně hlavní okno. Při prvním přihlášení se zde objeví záhlaví. Červeně označené informace se uloží, zbytek je pouze informativní. Po zkontrolování dat klikněte na tlačítko **„Vstup do Evaluace“**, dojde k zobrazení první sady otázek pro první předmět v seznamu.
   Mezi předměty se pohybujte výhradně tlačítkem **„Uložit a přejít na další předmět“**. Po vyplnění předmětů pak můžete zkontrolovat dotazník za použití menu.
7. Na závěr vyplňování můžete s pomocí připomínky vznést návrh, připomínku nebo poznámku k celému semestru nebo k vlastní anketě.

Pokud při vyplňování dotazníků dospějete i do závěrečné sedmé fáze a dotazník odešlete, učiníte první krok, abychom se ve zvolené standardizované formě dozvěděli informace o studijním předmětu, který jste si v zimním semestru zaregistrovali a zapsali a který jste absolvovali úspěšně či neúspěšně.

Na vyplnění dotazníků máte čas do konce února. Potom se databáze uzavře, přístup k ní z hlavní webové stránky zmizí a budeme připravovat informace o výsledcích evaluace. Ty však bez vaší solidní a odpovědné účasti nezískáme.

Hodně trpělivosti, dostatečnou dávku rozvážnosti a hodně chuti ke spolupráci přejí

ING. ROBERT BOHONĚK A DOC. PAEDDR. IVA MÁLKOVÁ, PH.D.
ČLENOVÉ REALIZAČNÍHO TÝMU „EVALUACE“

Nové služby Univerzitní knihovny

Služba pro elektronické objednávání literatury do fondů UK

V rámci naplňování dlouhodobých záměrů rozvoje Ostravské univerzity v oblasti dostupnosti informačních

technologií vytvářením podmínek pro nahrazování tištěné formy komunikace distribucí informací elektronických byla v průběhu roku 2004 vytvořena aplikace eKNOS. Aplikace je výsledkem spolupráce Univerzitní knihovny a Centra informačních technologií OU a bude sloužit všem vedoucím pracovníkům a také řadovým zaměstnancům univerzity, kteří z pověření svého vedoucího nebo prostě z profesního zájmu chtějí sledovat novinky v produkci českých vydavatelů a knihkupců a vybranou literaturu navrhovat k zakoupení do fondů knihovny.

Komunikace s aplikací eKNOS je založena na přístupu z vnitřního informačního systému Intranet prostřednictvím portálu Ostravské univerzity http://portal.osu.cz, k němuž se zaměstnanci univerzity přihlašují jménem a heslem identickým pro Novell Netware. Aplikace eKNOS umožňuje předávat údaje z a do jiných informačních a databázových systémů univerzity – např. MAGION. Každému autorizovanému uživateli, který se do systému přihlásí, budou nastavena jeho práva. Systém v zásadě rozlišuje 3 kategorie uživatelů: navrhovatel (kterýkoli pracovník OU registrovaný v systému Personalistika), schvalovatel (vedoucí pracovníci, vedoucí řešitelé grantů) a knihovní administrátor.

Co je to eKNOS? Jedná se o otevřený knihovnický novinkový a objednávkový systém, který vhodně propojuje databázi Českých knihkupců a nakladatelů se systémem zadávání a schvalování návrhů na doplnění fondů UK. V samotné databázi novinek z produkce českých nakladatelství bylo zachováno její vnitřní členění na tematické skupiny tak, jak je čtenáři znají z tištěné verze periodika Knižní novinky. Kromě volby prohlížení celé databáze nebo vybrané tematické skupiny lze pro zúžení dotazu zadat časové období v rozmezí 14 posledních dnů až jednoho roku, dále řazení množiny záznamů dosažených ve výsledku hledání podle zvolených kritérií, zobrazení minimalizovaného nebo plného bibliografického záznamu o knize včetně anotace, klíčových slov atp. S výhodou lze také využít údajů vložených knihovním administrátorem v případě, že vyhledaný dokument se momentálně nachází v knihovně v rámci čtrnáctidenní ukázky z některého ostravského knihkupectví.

Druhou nedílnou součástí aplikace je modul pro editování a schvalování návrhů na doplnění knihovních fondů. Navrhovatel může využít služby okamžitého vystavení návrhu přímo z bibliografického záznamu o dokumentu nebo použije prázdný formulář pro případ, že požadovaná publikace není v databázi (kniha zahraničního vydavatele, starší česká produkce). Po doplnění povinných údajů pro realizaci návrhu (finanční prostředky, počet kusů, dislokace dokumentu po zpracování atp.) zadá příkazem odeslání návrhu schvalovateli a ten poté knihovnímu administrátorovi. Po celou dobu vyřizování návrhu bude mít každý uživatel možnost průběžně nahlížet do „svých návrhů“ a zjišťovat, který z navržených dokumentů byl již verifikován, popř. zrušen schvalovatelem, objednán knihovnou u dodavatele, doručen do knihovny a knihovnicky zpracován. Po ukončení katalogizace bude uživatel vyzván e-mailem k převzetí dokumentu v knihovně formou výpůjčky, jestliže si tuto podmínku stanovil při vyplňování návrhu.

Aplikace eKNOS bude spuštěna 14. února a v rámci testovacího provozu odzkoušena během jarních měsíců 2005. Po tuto dobu bude možné současně využívat dosud platného způsobu papírové komunikace v odesílání návrhů na doplnění fondů knihovně. Pro bezproblémové zvládnutí přechodu na nový způsob proběhne pro přihlášené zájemce 9. února 2005 školení o aplikaci eKNOS.

Věříme, že uživatelé služeb knihovny přivítají jak změny v procesu vystavování návrhů na doplnění fondů knihovny, tak také možnost pohodlného přístupu do databáze nově vydaných českých knih. Očekáváme případné návrhy našich čtenářů na vylepšení nové aplikace a těšíme se, že systém bude bezporuchově sloužit nám všem za podpory pracovníků Centra informačních technologií. Současně děkujeme pracovníkům CIT OU za vstřícný přístup v průběhu projektování a implementace aplikace eKNOS.

Kontakt: Věra Horáková, UK – knihovní administrátor, kl. 330, ***Vera.Horakova@osu.cz***, Ing. Daniel Holešínský, CIT – správce systému, kl. 130, ***Daniel.Holesinsky@osu.cz.***

Nové samoobslužné služby výpůjčního protokolu

V průběhu loňského roku vyvíjela Univerzitní knihovna úsilí pro získání technické a technologické podpory k zavedení nových elektronických služeb, které by byly přístupné prostřednictvím webových stránek. Samotný upgrade knihovnického systému na vyšší verzi neumožňoval spuštění požadovaných služeb, proto knihovna získala za úhradu aplikaci T Circulation, provozovanou do té doby ve třech českých univerzitách. Do prostředí informačních systémů OU byla aplikace postupně nainstalována a zprovozněna pracovníky CIT během podzimních a zimních měsíců 2004. Se spuštěním do plného provozu počítáme od zahájení letního semestru, tj. 14. 2. 2005.

teratury, hudební výchovy a cizích jazyků v rámci učitelských studijních programů.

PhDr. Diana Svobodová, Ph.D.
proděkanka pro vědu a výzkum PdF OU

Dny morfologie v Bambergu

Na základě dlouhodobých odborných kontaktů Ústavu patologické anatomie Zdravotně sociální fakulty OU s Mezinárodní akademií patologů v Bonnu a na pozvání prof. Dr. Med. G. Seitze se uskutečnilo rozšíření spolupráce s patology univerzitního pracoviště Klinikum Bamberg. Zdejší ústav patologie se zabývá vzděláváním odborníků v oblasti laboratorních metod se zaměřením k imunohistochemii, molekulární patologii, automatizaci a ke speciálním metodám, včetně cytologie.

Využití těchto laboratorních metod tak významně přispívá k diagnostice především zhoubných nádorů.

Aktivní účast Ústavu patologické anatomie ZSF OU souvisela s prezentací využití exprese supresorického genu p16 v neoplastických a dysplastických procesech na děložním čípku a s cytohistologickými korelacemi u žlázových neoplazií.

Pro další spolupráci byl předán návrh smlouvy mezi oběma ústavy k rozšíření odborných kontaktů včetně mobilit odborných pracovníků.

Ze Zdravotně sociální fakulty OU se sympozia zúčastnili vedoucí ústavu doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc., odborní asistenti MUDr. Vladimír Hořava, MUDr. Vladimír Hořava ml., MUDr. Marie Rydlová, Bc. Monika Marková, Bc. Daniela Indrová a studentky magisterského studia v laboratorních metodách.

- JV –

Nové aplikace na UltraNetu

CIT OU rozšířilo databázi CD-ROMů na serveru UltraNet o další zajímavé tituly. Prvním z nich je **„Albertina - Firemní Monitor“**. Představuje komplex vzájemně provázaných a doplňujících se databází a služeb zaměřených na informace o firmách. Poskytuje maximum toho, co lze z veřejně dostupných zdrojů u nás o firmách získat a zjistit. Albertina - Firemní Monitor není jen sumarizací dat z veřejně dostupných zdrojů, ale kvalitativně vyšší hodnotou doplněnou o řadu údajů integrovaných v jednotném prostředí a v jednotném software. Albertina - Firemní Monitor představuje unikátní databázi s registračními údaji o více než 2,3 mil. ekonomických subjektů v ČR, integrující účetní uzávěrky a především zahrnující strukturované kontakty na statutární zástupce a manažery firem. Poskytuje rozsáhlé možnosti pro přímý marketing a integraci externích informací o firmách s vlastními poznatky. V databázi lze získat unikátní informace o platební disciplíně firem v ČR a tato je k dispozici též na internetovém serveru společnosti v obdobném uspořádání. Data zde mají výhodu možnosti rychlejší aktualizace. Za zařazení do databáze se neplatí, je tam každý, kdo má IČO.

Další z mnoha aplikací, které UltraNet nabízí, je **„ZákonyČR onLine“**. Tento produkt je jakási ucelená knihovna důležitých legislativních dokumentů nezbytných k snadné orientaci ve světě práva. Obsahuje znění všech právních předpisů (zákonů, vyhlášek, novel aj.) zveřejněných ve Sbírce zákonů od roku 1993 včetně množství vybraných předpisů vydaných od roku 1945. Veškeré novely jsou zapracovány přímo do novelizovaných předpisů. Dále zde nalezneme mezinárodní smlouvy, finanční zpravodaje, judikáty, věstníky krajů a v neposlední řadě i aktuální vyhlášky, normy a nařízení Evropské unie. Program byl vyvinut tak, aby jeho obsluha uživatelem byla co nejjednodušší a práce s ním vysoce efektivní. Disponuje špičkovým systémem vyhledávání, exportem dokumentů do textového editoru či tiskem části textu. Právní systém ZákonyČR onLine napomáhá v řešení každodenních podnikatelských a pracovních problémů.

Výhoda programů na UltraNetu tkví v tom, že je nemusíte složitě instalovat z CD-ROMů na lokální počítač, ale můžete si je spustit kdekoli, kde je přístup k Internetu, a to na adrese http://ultranet.osu.cz

Bc. Marek Trembacz, CIT OU

T Circulation - systém pro online poskytování základních služeb výpůjčního protokolu prostřednictvím webových stránek má čtyři moduly:

- T Borrower - osobní účet uživatele zobrazuje vlastní výpůjčky a rezervace, umožňuje prodlužovat vybrané výpůjčky a rušit rezervace daného uživatele, podává informace o platnosti registrace, výši dluhu atp.
- T Navigator nabízí rozšířené vyhledávání dokumentů podle zvolených kritérií a zadávání rezervace vybraného dokumentu.
- T Report naviguje uživatele podmínkami absenčních výpůjček podle kategorií dokumentů stanovených Knihovním řádem UK OU a uvádí texty a podrobné informace o upomínkách.
- T Settings zobrazuje aktuální nastavení osobních údajů zadaných uživatelem, zejména číslo mobilu a e-mailovou adresu pro doručování požadovaných zpráv.

Kromě výše zmíněných výhod aktivních online služeb disponuje tato aplikace kvalitní službou nápovědy v celém procesu využívání. Systém pracuje v tzv. uživatelském režimu, tj. pro práci s ním je nutná autentifikace: pro vstup se uživatelé hlásí svým osobním nebo čtenářským číslem, po ukončení akcí se naopak odlogují, čímž předejdou možnému zneužití osobních údajů.

Podrobný popis pro práci s moduly mohou uživatelé najít buď v nápovědě, nebo se obrátit přímo na pracovníky výpůjčního oddělení, popř. správce systému na CIT.

Kontakty:
pujcovna@osu.cz, kl. 303
Marek.Trembacz@osu.cz, kl. 118

Zrychlení přístupu k tištěným časopisům a úprava provozní doby

Z rozhodnutí vedení Ostravské univerzity a s ohledem na četné žádosti uživatelů knihovnických a informačních služeb UK OU dochází k následujícím změnám v poskytování služeb:

- okamžitý přístup ke starším ročníkům tištěných periodik, dislokovaných ve skladu ústřední budovy knihovny na Bráfově ulici s tím, že žádosti o prezenční výpůjčku se nadále zadávají ve studovně časopisů v 1. patře budovy
- úprava provozní doby většiny pracovišť knihovny přesunutím uzavírací doby z úterního dopoledne na páteční odpoledne.

Provozní doba konkrétních pracovišť pro letní semestr 2004/2005 bude zajištěna takto:

Provoz centrální budovy UK Bráfova:

Pondělí	8.00	–	18.00
Úterý	8.00	–	18.00
Středa	8.00	–	18.00
Čtvrtek	8.00	–	18.00
Pátek	8.00	–	12.00

Provoz ve fakultních studovnách s dvousměnným provozem

Studovna FF OU + studovna PřF 30. dubna:

Pondělí	8.00	–	20.00
Úterý	8.00	–	20.00
Středa	8.00	–	20.00
Čtvrtek	8.00	–	20.00
Pátek	8.00	–	12.00

Studovna PdF OU:

Pondělí	8.00	–	19.00
Úterý	8.00	–	19.00
Středa	8.00	–	19.00
Čtvrtek	8.00	–	19.00
Pátek	8.00	–	12.00

Provozní doba studoven s jednosměnným provozem

Studovna PřF ul. Chittussiho – sudý týden – od 1. 3. 2005 do 31. 5. 2005

Pondělí	8.00 – 12.00	13.00 – 17.00
Úterý	8.00 – 12.00	13.00 – 17.00
Středa	8.00 – 12.00	13.00 – 17.00
Čtvrtek	8.00 – 12.00	13.00 – 17.00
Pátek	8.00 – 12.00	

Každý lichý týden v pátek zavřeno, tj. 4. 3., 18. 3., 1. 4., 15. 4., 29. 4., 13. 5., 27. 5.

Studovna ZsF- ul. Fr. Šrámka

Pondělí	8.30 – 12.00	13.00 – 17.00
Úterý	8.30 – 12.00	13.00 – 17.00
Středa	8.30 – 12.00	13.00 – 15.00
Čtvrtek		13.00 – 17.00
Pátek	8.30 – 12.00	

Studovna ZsF – ul. Syllabova

Pondělí		13.00 – 17.00
Úterý	8.30 – 12.00	13.00 – 17.00
Středa	8.30 – 12.00	13.00 – 17.00
Čtvrtek	8.30 – 12.00	13.00 – 15.00
Pátek	8.30 – 12.00	

Uvedené změny v prezenčním půjčování časopisů i úprava provozní doby vstoupí v platnost počínaje pondělím 14. 2. 2005, vyjma studovny PřF na ul. Chittussiho, kde nové rozvržení provozu se začne uplatňovat od 1. 3. 2005.

Kontakt: PhDr. Zdeňka Weissová, vedoucí oddělení služeb, *Zdenka.Weissova@osu.cz*, 596 160 305.

Připravila: Mgr. Jarmila Krkošková
ředitelka knihovny

O nadávkách

Jistě budete se mnou souhlasit, že nadávky, láteření, lání, spílání, klení, zlořečení, a bůhví jaká ještě synonyma má pro to naše mateřština k dispozici, nejsou zrovna součástí výraziva kulturního obsahu, a přece jsou potřebné, když ne pro nic jiného, tak jako speciální slova pro určité úkoly především jazyka literatury. To nemění nic na situaci, že společensky jsou považovány za nepřípustné. Vadí jejich hrubý, depreciativní, dehonestující příznak. Jejich hrubost, urážlivost je obsažena už v samém významovém základě nadávky. Pokud jde o etymologii nadávky, znamená „(na)dávat komu hanlivých výrazů“. U láteření a lání jde o sblížený význam, ale o různý původ: pro první je základem v starší češtině slovo látro, to pochází z německého názvu pro délkovou míru Latter (asi 2,4 m), láteřit pak znamená říkat „tisíc láter“ neboli nadávat, klít. Německý základ se hledá ve slově spílání, a sice v německém spielen, majícím mnoho významů, z nichž jeden je „provádět hubování“. Doklady pro to lze najít u Komenského (spílati komu lhářů) i u Jungmanna (pravdu spílati). Pro slovo klít, které je dobře doloženo v slovanských jazycích od nejstarších dob, nemáme spolehlivý výklad o jeho původu. Jeden z našich nejvýznamnějších etymologů František Kopečný nabízí následující (hypotetické) objasnění: v klíti je nejspíš obsažen základ klon-, který je ve slovese kloniti, klení by pak znamenalo „rukama nebo rukou se k zemi kloniti při zapřisáhání“. Zlořečit je starým kalkem, doslovným překladovým otiskem latinského male-dicere (mimochodem jeho opak dobrořečit je také kalkem z latiny bene-dicere, jež odkazuje k řeckému eulogein). Dodejme k tomu,

Četli jsme za Vás

Stanovisko Rady pro výzkum a vývoj k hodnocení návrhů

Rada pro výzkum a vývoj se na svém 199. zasedání dne 14. ledna 2005 zabývala na základě řady podnětů výsledky hodnocení návrhů výzkumných záměrů zahajovaných v roce 2005, které pro vysoké školy a organizační složky státu zveřejnilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 13. prosince 2004.

Východiskem, kterým se Rada musela řídit, je, že podle zákona č. 130/2002 Sb. neexistuje proti rozhodnutí poskytovatele (zveřejněném MŠMT dne 13. 12, 2004) opravný prostředek. Ani MŠMT, ani jiný poskytovatel nemůže své zveřejněné rozhodnutí změnit bez zrušení celého hodnocení.

Nemožnost odvolání vyplývá jak z obecných principů (na poskytnutí dotace není právní nárok), tak z negativních zkušeností ze všech druhů veřejných soutěží (možnost odvolání a změny rozhodnutí poskytovatele nutně znamená zastavení veškeré podpory pro příslušné výzkumné aktivity). Rada konstatuje, že přes všechny problémy, které tento princip přináší, je jako celek správný a zásadně nebude souhlasit se změnami zákona, které by umožňovaly zablokování celé institucionální podpory výzkumu a vývoje na základě několika individuálních případů.

Rada se dále zabývala věcnou podstatou stížností a připomínek na systém, podmínky a kritéria hodnocení návrhů výzkumných záměrů zahajovaných v roce 2005, které lze shrnout do následujících bodů:

1) Setření rozdílu mezi výzkumným záměrem a projektem (mezi institucionální a účelovou podporou).
2) Chybně nastavená kritéria hodnocení – příliš nízká váha dosavadním kvalitním výsledkům a příliš vysoká váha ostatním kritériím.
3) Příliš velká váha oponentních posudků (~4/5); oponentní posudky jsou podle zákona jen podkladem pro práci hodnotící komise a nikoli automatickým vstupem pro výsledek hodnocení.
4) Chybějící hodnocení na úrovni některých poskytovatelů (zejména MŠMT), kde spojením dvou různých stupňů hodnocení (hodnocení na úrovni poskytovatele a meziresortní hodnocení) nebylo zcela dosaženo účelu ani jednoho z nich.
5) Absence resp. minimální hodnocení přiměřenosti celkových fin. nároků na řešení výzkumného záměru (nepřiměřenost navrhovaných uznaných nákladů dokumentuje např. cca dvojnásobný nárůst výzkumných kapacit vysokých škol od 1. 1. 2005).

6) Zásadní nepoměr minimálních rozdílů výsledků hodnocení mezi jednotlivými skupinami (A-D) proti míře pokrytí jejich finančních nároků (A=100%, B=90%, C a D=0%).

K těmto bodům zaujala Rada následující stanovisko:

Cílem hodnocení návrhů výzkumných **záměrů zahajovaných v roce 2005 nebylo zajistit prostředky plošně všem institucím, které je dostávaly v minulém období (toho cíle by bylo možné dosáhnout s mnohem menšími náklady jak na straně institucí, tak státní správy jiným způsobem). Cílem hodnocení naopak bylo poskytnout institucionální podporu jen těm institucím, které zjednodušeně řečeno zároveň splní dvě základní podmínky:**

- **v uplynulém období dosáhly ve výzkumu relevantních výsledků (a to výsledků v základním nebo aplikovaném výzkumu s výjimkou průmyslového výzkumu)**
- **a zároveň předložily a obhájily koncepci své činnosti na další období.**

Zároveň Rada žádá MŠMT, aby v těch případech, kdy výsledky hodnocení nových výzkumných záměrů vysokých škol by vedly (tam, kde daná škola nebo její části prokazatelně dosáhly v uplynulém období výsledků na světové úrovni) ke zrušení daného vědního oboru, aby hledalo způsob, jak zajistit základní prostředky pro jejich existenci v roce 2005 (od roku 2006 bude vypsána řada nových programů, o jejichž podporu se budou moci tyto instituce ucházet. (Plné znění na webové adrese ***www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=12271***)

Slezskoostravský hrad se připravuje na novou sezonu

Nejen památka, ale i nové kulturní centrum

Slezskoostravský hrad, který byl společností Ostravské výstavy, a.s., v loňském roce zpřístupněn veřejnosti a spojen lávkou s výstavištěm Černá louka, se už chystá na novou sezonu. Ta sice začne až počátkem dubna, ale pro všechny, jejichž úkolem bylo během zimy zajistit „vylepšení“ starého hradu, už moc času nezbývá.

„Chceme, aby se návštěvníkům v hradním areálu ještě více líbilo. Zimního období proto využíváme k opravám vnitřních rozvodů elektřiny, vybavení některých sálů a vydláždění nádvoří hradu. Změny k lepšímu se budou týkat i věže. Její první patro bude věnováno výstavce o historii hradu, ve druhém by měly být ukázky bydlení v minulých staletích a ve třetím patře se návštěvník může se-

že za naši nadávku je v polštině obelga od základu łgać – lhát (společného s německým Lüge, lügen - (u Luthera man lügt gerne auf die Leute - rádi nadáváme, lajeme na lidi). Ve slovinštině a srbochorvatštině je za slovo nadávka „psovka“, za nadávat „psovati“, což odkazuje k základu pes, tedy „štěkat/lát na někoho jak pes“. Podobný obraz je v ruském rugat´sja, je v něm obsažen význam „vrčet na někoho“. Tolik o původu uvedených slov. Jak je to s jejich užíváním?

Především je třeba konstatovat, že nadávky a nadávání nejsou doménou pouze slovanských jazyků, i když jejich barevnost a šťavnatost může být pro leckterého udivující. Jiná je věc, že lze pozorovat v současném jazyku v komunikaci, ať neformální (neoficiální, soukromé), tak formální (oficiální), že se nadávky rozmáhají nadměrně ruku v ruce s vulgarismy. Přitom stejně jako vulgarismy, o nichž jsem v našich Listech psal posledně, tvoří příznakový expresivní slovník jazyka hlavně v jeho substandardní varietě. Dalo by se namítat, že se s nadávkami často setkáváme i v krásné literatuře (viz výše), v ní však může být jejich užití namístě, ovšem pouze tenkrát, jsou-li funkčně odůvodnitelné (pro charakteristiku postavy, popis prostředí, couleur local apod.). Nelze však zavírat oči nad skutečností, že nadávky jsou rozšířeny i v jazyku inteligence a žel také v jazyku mladých lidí. Nevím, zda jsou projevem snahy „hrát si na dospělost“, nebo zda se jedná o protest proti uhlazenému jazyku rodičů, o pohrdání vůči „strojenému“ a v jejich očích strnulému jazyku.

Nezbývá než konstatovat, že se obecně mění hodnocení, co je přípustné a co už je za hranicí únosnosti, a že se přitom s dobou proměňuje sociální a kulturní status jazyka. Rozdíl proti dřívějšku je v tom, že při nadvládě masmédií je usnadněno šíření nedobrých vzorů, znehodnoujících expresivní sílu slov, jež pak nabývají negativní, pejorativní význam. Rada zřejmě na to může být pouze jedna: nezakazovat, neznámkovat, nýbrž šířit obecnou kulturu, kulturu ve všech oblastech života, na veřejnosti, v mezilidských stycích, ve vystupování na veřejnosti, učit zejména mladé lidi umět rozlišovat, co je žádoucí, slušné a přitom nestereotypní a působivé.

JIŘÍ DAMBORSKÝ

Nejsem zastáncem šokových řešení, pokud nejsou nevyhnutelná

Dne 1. ledna 2005 se ujal funkce kvestora OU Ing. Otto Turza.

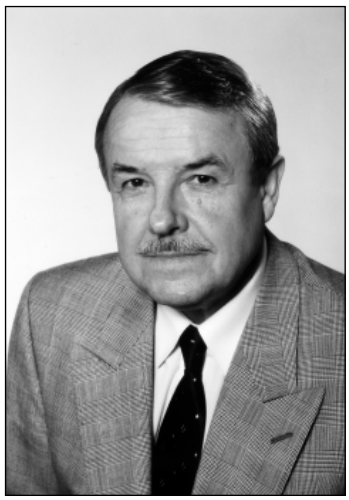

Mohl byste říci pár slov o sobě?

Narodil jsem se na jižní Moravě v Uherském Hradišti. Absolvoval jsem gymnázium J. A. Komenského v Uherském Brodě, stavební fakultu Vysoké školy technické -TU v Bratislavě. Absolvoval jsem postgraduální studium na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze a Právnické fakultě Karlovy univerzity v Praze. Pracoval jsem ve strojírenství, stavebnictví, státní správě, ekonomickém výzkumu, řízení hospodářské organizace. Naposledy jsem pracoval ve funkci ředitele Pozemkového úřadu v Ostravě.

Jaké kroky chystáte pro první období ve své funkci?

První kroky ve své nové funkci věnuji důkladnému poznání úseku, který řídím. Na základě získaných informací budu provádět korekce systému tak, aby docházelo k jeho postupnému vyladění. Výsledkem by mělo být zlepšení jeho funkce včetně hospodářského efektu.

Nejsem zastáncem šokových řešení, pokud nejsou nevyhnutelná. Protože úspěch či neúspěch veškerých snah v řízení je podmíněn lidským potenciálem a zejména faktorem efektivní spolupráce, velkou část svého pracovního času zaměřím právě sem.

Mám za sebou první měsíc svého pracovního působení na Ostravské univerzitě jako představitel neakademické obce a nabyl jsem dojmu, že spolupráce bude dobrá a chtěná.

Svoji novou funkci kvestora univerzity jsem přijal jako své poslední pracovní poslání, ve kterém chci využít všech svých pracovních i životních zkušeností.

PŘIPRAVILA JIŘINA VEČEŘOVÁ

1. bilaterální sympozium s mezinárodní účastí

Ve dnech 25.–26. 11. 2004 proběhlo v Rožnově pod Radhoštěm první mezioborové setkání radiologů, traumatologů, radiologických asistentů a zdravotních sester (Bilaterální sympozium) pod odbornou garancí doc. MUDr. L. Plevy, CSc., primáře Traumacentra FNsP Ostrava a předsedy traumatologické společnosti ČR, ve spolupráci s RDG ústavem FNsP Ostrava a Ústavem zobrazovacích metod ZSF OU. Akce probíhala v malebném prostředí podzimně zbarvených Beskyd, a přestože byla pořádána poprvé, přilákala 328 účastníků.

Bohatý odborný program probíhal po oba dny. Dopolední přednášky lékařské sekce prvního dne byly věnovány přehledným sdělením o nových metodách v ošetřování polytraumat a o multidisciplinární spolupráci, detailně byla nastíněna problematika diagnostiky úrazů skeletu, dutinových poranění, poranění cév a nervových struktur pánve. U zobrazovacích metod cévních poranění pak velký ohlas vyvolaly metody angioCT vyšetření v první fázi vyšetřovacích algoritmů u polytraumat.

Odpolední program bilaterálního sjezdu byl věnován problematice práce radiologických asistentů a zdravotních sester. Převážně se přednášelo a diskutovalo o práci radiologických asistentů na operačním sále a o jejich spolupráci s traumatology. Hovořilo se o digitalizaci radiologie, o teleradiologii a telemedicíně vůbec a hlavně o nezastupitelné spolupráci na úrovni lékař-radiologický asistent-zdravotní sestra. O současných možnostech studia programu Radiologický asistent v České republice, o mezinárodní spolupráci v rámci programu Socrates Erasmus a o postavení radiologických asistentů v EU informovali studenti ÚZM ZSF OU. Vhodně tak doplnili přednášku kolegy Gaspara (Velká Británie), který prezentoval způsob práce na úrazovém oddělení v Blackpool Victoria Hospital a o postavení a úloze radiologického asistenta v týmu pracovníků urgentního příjmu. Předvedl úroveň digitalizace radiologie ve Velké Británii a zároveň umožnil nový pohled na význam radiologického asistenta (např. odečítání rtg snímku u traumat).

Následující den pak byla pozornost ve společné odborné sekci věnována miniinvazivní radiologii, a to problematice endovaskulární léčby cévních poranění hlavy a krku, tupých traumat břicha, traumatických ruptur aorty a diskutovány byly embolizační postupy léčby při poranění tepen pánve a dolních končetin. V této sekci zaznělo i velmi atraktivní sdělení dalšího zahraničního účastníka, kolegy Slodičky (NSR), který působivě uvedl nové metody vyšetřování zápěstí (kinematografie, USG). Všichni zahraniční účastníci velmi přispěli k prestiži tohoto sjezdu. Další vědecká sdělení byla prezentována formou posterů dobře tematicky i graficky zpracovaných, na kterých byla mimo jiné také dokumentována spolupráce FNsP Ostrava s VŠB Technickou univerzitou Ostrava ve vědecko-výzkumné činnosti.

V závěrečném projevu pak doc. MUDr. J. Šprindrich, CSc., předseda české radiologické společnosti, zhodnotil významný přínos tohoto bilaterálního sympozia, kdy se poprvé vzájemně setkali a zkušenosti si vyměnili nejen lékaři dvou společností (radiodiagnostika a úrazová chirurgie), ale i radiologičtí asistenti a zdravotní sestry traumatologických pracovišť a úrazových příjmů. V závěru svého projevu pak vyjádřil přání, aby se tato setkání s mezinárodní účastí konala opakovaně.

Odbornou část sympozia vhodně doplnil bohatý a pestrý doprovodný společenský program.

MUDr. Jana Chmelová, Ph.D.
Ústav zobrazovacích metod ZSF OU

známit s příklady penězokazectví v minulosti,“ říká správce Slezskoostravského hradu Roman Lilik. Jak uvádí, se zlepšujícím se stavem této významné stavby přibývá i nápadů na její využití. *„Už se přihlásila řada zájemců, kteří by chtěli v hradních prostorách svatební obřad, jiní by rádi využili historických prostor hradu k uspořádání výstav, promočních oslav a dalších slavností… Je toho více, ukazuje se, že zájem veřejnosti o hrad si vyžádá celoroční provoz,“* konstatuje s uspokojením Roman Lilik.

V loňském roce navštívilo Slezskoostravský hrad okolo čtyřiceti tisíc lidí. Letos by to mohlo být ještě více…

(Papa)

Den otevřených dveří ZSF OU

Zdravotně sociální fakulta Ostravské univerzity pořádala 20. ledna 2005 Den otevřených dveří, na kterém představila uchazečům převážně středních škol studijní programy, které ve studijním roce 2005/2006 nabízí.

Zájemci mohou vybírat z těchto oborů: Radiologický asistent, Všeobecná sestra, Porodní asistentka, Fyzioterapie, Zdravotnické vyšetřovací metody, Zdravotnický záchranář, Ochrana veřejného zdraví, Laboratorní vyšetřovací metody v ochraně veřejného zdraví, Sociální práce se zdravotnickým profilem a Sociální práce.

Zájemcům byl promítnut film o studiu na ZSF OU a poté jim zástupci jednotlivých studijních programů zodpověděli dotazy tykající se nejčastěji podmínek přijetí ke studiu nebo možnosti podání přihlášky elektronickou cestou.

Martin Franek
Ústav zobrazovacích metod ZSF OU

Z jednání Akademického senátu OU

Akademický senát se opakovaně na prosincovém i lednovém zasedání zabýval problematikou rozpočtu na rok 2005. V souvislosti s plánovaným rušením tzv. třináctých a čtrnáctých platů Senát doporučuje mzdové prostředky přesunout do tarifů, vedení Ostravské univerzity chce dané finanční prostředky využít k vyplácení mimořádných odměn. Další zasedání Senátu proběhne 21. února a jedním z bodů jednání bude opět mzdová problematika.

- IG –

V „titulní“ roli Jarmil

Onoho pošmourného dne zaplakalo nejen nebe, ale hlavně Jarmilova maminka. Srdečně a s radostí, neboť ji hřál pocit, že i „já mám doma konečně doktora“. A už se v duchu těšila, jak si pondělní ranní čekání na dělnický autobus ve 4:40 zpestří rozhovorem o tom „našem doktorovi“. Byl právě týden jarních prázdnin a většina lidí měla dovolenou. Na zastávce stála jen přihrbená postava sousedky Příhodové. *„A že jste nejela v pátek? Byla jste nemocná?“ – „Ale, byli jsme na promoci. Ten mladší už je doktor,“* pronesla Jarmilova maminka asi tak hrdě, jako naposledy oznamovala to, že „je to kluk“. Sousedka Příhodová zamrkala a spiklenecky šeptla: *„Tak to máte radost, to vám bude předepisovat samý drahý léky.“* Jarmilova maminka se rozhodla tento rozhovor nevzdat: *„Doktor filozofie je to!“* Sousedka Příhodová zklamaně pronesla: *„Tak to jó,“* a obrátila se: *„Hele, už nám to jede.“*

Než se sám Jarmil stal součástí světa označovaného jako „akademický“, byl pro něj profesor každý, kdo učil na gymnáziu, a docenta znal jenom z žertovných průpovídek svého tělnatého strýce (*„Mám pořád 97 kilo, ještě jsem do-cent.“*). Magistra byla paní v bílém plášti za lékárnickým pultem, doktor muž s injekcí či skalpelem a děkan až do první hodiny náboženství bylo pouze zkráceně „děkuji“, později také představený farnosti. Teprve s příchodem na univerzitu Jarmil zjistil, že v akademickém světě mají tituly zcela jinou platnost a rozhodně nejsou měnou volně směnitelnou a zaměnitelnou. Akademický svět, alespoň co se titulů týče, je trošku svět sám pro sebe a v mnohém připomíná fungování vojenských hodností.

První pochybnosti do univerzitní hierarchie a jejích hodnot vnesla Jarmilovi už jeho vysokoškolská studia. Poznání, že ne každý, kdo učí na univerzitě, je profesor, bylo provázeno zjištěním, že profesor nemusí být vždy nutně nejváženější a ten nejchytřejší. Mnohdy ho udržuje při životě jen potřeba akreditace. Docent a profesor české literatury své přednášky navzájem pepřili narážkami jeden na druhého. *„Kdo vám to říkal? Táák, pan docent! A víte, že docenturu dostal k padesátinám?“ – „Takže to máte z přednášky pana profesora? Udivuje mě, že kromě do menzy dojde i někam dál!“* Oba dva pak svorně zpochybňovali odbornou úroveň odborných asistentů, které označovali ovocnářskou terminologií jako „zrající“ až „nedozrálé“. Během své zatím krátké praxe pak Jarmil usoudil, že někteří profesoři, docenti a doktoři pracují až 24 hodin denně, neboť mají úvazek na několika univerzitách. Autorovi tohoto článku se v souvislosti s „výpůjčkami titulů“ vybavily drafty ve fotbale či hokeji. Ale týmy hráče potřebují nejen papírově, ale hlavně aby dávali góly.

Ze života univerzity

Dne 2. února 2005 se v Domě knihy Librex konal **křest publikace: Wisława Szymborska. Tradice – současnost – recepce**. Jde o sborník referátů z mezinárodní vědecké konference, která se konala na katedře slavistiky Filozofické fakulty Ostravské univerzity ve dnech 4.–5. prosince 2003. Konference se uskutečnila u příležitosti 80. narozenin polské básnířky Wisławy Szymborské, jež za svou tvorbu získala v roce 1996 Nobelovu cenu. Úvodní slovo pronesl prof. dr hab. Jan Malicki. Kniha je další ze série Polští laureáti Nobelovy ceny za literaturu, kterou od roku 2001 vydává katedra slavistiky FF OU.

- KS -

Slůvka a otazníky ve (s)větě M. Prokešové

Tentokrát opět poněkud smutněji.
Jsme asi všichni rádi, že žijeme ve svobodné společnosti, a jsme šťastní, že jsme svobodní.
Bojím se, že to je jen zdání.
V podstatě jsme totiž velice nesvobodní a uvěznění lidé. To, co nás svazuje a spoutává a zbavuje naší svobody, není nic jiného než naše vlastní touha po penězích a po majetku. Všechno přepočítáváme jen na peníze, život je jen o „má dáti – dal“; kdo má peníze, má úspěch, má štěstí.
A co více, čím více vydělávám, tím jsem snad i kvalitnější.
Vím, že vypadám divně a vypadám jako hloupý blázen, když se tomu divím.
A vím, že mnozí možná kroutí hlavou a ptají se, o co mi vlastně jde.
A připadám si jako z jiného světa, jako cizinec, pokud tuto honbu za penězi nechápu a neuznávám. To všechno vím, ale přesto o tom nemůžu nepřemýšlet.
Touha po penězích a po majetku není ničím jiným než touha skrýt se před svým strachem a před svou úzkostí. Pokud se peníze stávají mým pánem a já je požaduji v mnohem větší míře, než skutečně potřebuji, pak jsem člověkem vyděšeným, zahnaným do úzkých, vystrašeným tvorečkem, který je uvězněný sám v sobě, ve své ubohosti a bezmocnosti a nevidí cestu ven.
Peníze a ekonomika jsou ve své podstatě produktem strachu a příčinou téměř veškerého zla, příčinou válek, příčinou sporů. A v pozadí těchto příčin není nic jiného než bezmocný děs člověka o své vlastní přežití. Je to úzkost člověka, který se zavřel ve své vlastní kleci a který si sám nasazuje pouta.
Proč toto za vší tou trapnou honbou po majetku a penězích nevidíme?
Svou svobodu si odebíráme sami, a ještě si pochvalujeme, jak to není skvělé.
Jenže to má své další neveselé stránky, které se netýkají jen nás samotných.
Se svobodou je totiž úzce spjatá zodpovědnost. A tam, kde nejsme svobodní, nejsme také zodpovědni. Ani za sebe, ani za ostatní.
Náš strach nám zaslepuje oči.
Jenže tím to nekončí. Tam, kde nejsme zodpovědní, tam jsme také lhostejní.
Nezodpovědnost je s lhostejností nedílně spjata, stejně jako nesvoboda.
Jsme tudíž nejen nesvobodní, ale také nezodpovědní a lhostejní lidé.
V touze po penězích ukazujeme jen na svou ubohost.
A my dnes už neumíme být jiní než takto „vznešeně“ ubozí.
A toto vše nabízíme také našim dětem, a to jako nedílnou míru úspěšnosti v dnešní společnosti.
Nemáte z toho mrazení v zádech? Radujeme se, jak nejsme svobodní, přitom jsme však svobodni ve skutečnosti nikdy nebyli.
A asi už ani nebudeme. A naše děti s největší pravděpodobností čeká stejný osud úzkostného, vystrašeného a nesvobodného člověka.
A proto mi je smutno.
Nic víc.

ZE ŽIVOTA NAŠICH ABSOLVENTŮ 6. díl

„Každá zdánlivá maličkost se v životě počítá...“

Jméno: **Mgr. Petr Vaněk**
Studoval: *na samostatné Pedagogické fakultě v Ostravě obory geografie-ruský jazyk*
Absolvoval: *1984*
Adresa: *Krajský úřad Moravskoslezského kraje*
Povolání: *vedoucí kanceláře hejtmana Moravskoslezského kraje*

Jak dlouho po skončení vysoké školy jsi kantořil?
Šest let.

Proč jsi zběhl z kantořiny? Nebavilo tě to?
Naopak, práce s dětmi mne docela bavila. Nevyhovoval mi ale strnulý, nekompetentní styl práce.

Jak to myslíš?
Tak třeba když jsem v roce 1984 nastoupil jako mladý kantor do sídlištní školy, nabídl jsem se, že bych mohl učit i angličtinu, protože vedle aprobace jsem měl i státnici z angličtiny a škola neměla angličtináře. Bylo mi řečeno, že škola nemá zájem. Chci-li ji učit, tak pouze jako nepovinný kroužek v 7 hodin ráno. Když pak o pár let později, to už bylo po revoluci, inspektor motivoval učitele ruštiny k přeškolení na angličtináře a němčináře a zdůrazňoval, že stačí, budou-li o jednu lekci před svými žáky, dost mě to otrávilo.
Ve škole jsem zažil revoluční rok 89/90. Byl jsem třídní v 8. třídě a jako jediný chlap ve škole jsem se automaticky stal zástupcem školy ve všech derivátech Občanského fóra. Jenže pak revoluce skončila, a ve škole se nic nezačalo měnit, všechno zůstalo při starém! Tak jsem si sbalil věci a odešel se svými osmáky ze školy. Samozřejmě sehrál roli i velmi nízký plat, s nímž se nedalo založit rodinu.

Vzpomínám si, žes měl vždycky veliký zájem o angličtinu – o jazyk, kulturu i muziku anglofonních zemí. Kde ses angličtině naučil?
Začal jsem se ji učit v 9 letech. Na gymnáziu jsem už překládal a tlumočil a v prvním ročníku vysokoškolského studia jsem úspěšně složil na jazykové škole z angličtiny státnici.

Na vysoké škole jsi ovšem studoval geografii a ruštinu.
O geografii a jazyky jsem měl zájem vždycky – a angličtina se tenkrát v Ostravě studovat nedala. Zvolil jsem proto ruštinu, tu jsem nikdy nepovažoval za jazyk Lenina, ale za jazyk vzdělanců, za jazyk Lermontova, Dostojevského, Tolstého, Bulgakova nebo Okudžavy.

Řekni to, co všechny nejvíc zajímá – jak ses stal asistentem primátora a posléze vedoucím kanceláře hejtmana.
Poté, co jsem zběhl z kantořiny, jsem tři roky strávil „na volné noze“ – živil jsem se jako tlumočník, překladatel, průvodce cestovních kanceláří, stálý delegát cestovky v Itálii atd. Byl to docela pěkný bohémský život. Na podzim roku 93 mne ale moje partnerka postavila před hotovou věc: čekáme dítě, řekla a ve mně se probudila odpovědnost. Během tří měsíců jsem zcela změnil svůj život z podoby bohémské do podoby stabilizované. Už k Vánocům jsem partnerce odevzdal klíč od nového bytu, v lednu byla svatba a taky se zaměstnáním se mi zadařilo – k 1. prosinci 1993 nastoupil na radnici nový primátor Ing. Tošenovský a krátce nato si mezi uchazeči o post tiskového mluvčího a asistenta vybral mne. V té funkci jsem pracoval tři roky, pak jsem povýšil do funkce vedoucího kanceláře primátora, a když v roce 2000 proběhly volby a z primátora se stal hejtman, tak si s sebou na krajský úřad vzal z Magistrátu asi 20 nejbližších spolupracovníků a já jsem byl mezi nimi. Můj služební průkaz na krajském úřadě má číslo 007…!

S panem inženýrem Tošenovským jsi vydržel už jedenáct let.
Ano, l. února oslavíme 11 let. Jsem s ním o 10 dní kratší dobu než se svou ženou, ale někdy mám pocit, že jsem s ním za tu dobu prožil víc času než s ní…

Jednou jsi mi řekl, že je vynikající jako člověk i jako šéf. Jakých vlastností si na něm ceníš nejvíc?
Že je to člověk konzervativní, stálý ve svých názorech, velmi korektní a slušný, s mimořádným smyslem pro jemný anglický humor, člověk, který si vždy stojí za svým slovem.

Jarmil už byl ovšem ve svých úvahách dál. Vyprávěl o situaci v utrakvistické církvi v polovině 15. století, která neměla světící biskupy a následkem toho také kněze. Jejich nedostatek církev řešila kupováním duchovních v cizině, nebo dokonce jejich únosy. Pobavila mě představa, jak např. bohemisté vyjedou na konferenci do Polska a odtud si krom položky v publikačních aktivitách „přivezou“ i jednoho profesora a dva doktory. Ovšem mezitím jejich nestřeženou katedru vyplenili němečtí slavisté a ukradli jim docentku srovnávací jazykovědy.

„Ach, ty tituly! Ještě že nežijeme v Itálii,“ rozpřádal dál své často z břehů vylité úvahy Jarmil. *„Tam teď mají dokonce tři typy doktorátů a prostým „doctorem“ už můžeš být po třech letech univerzitního studia. České turistky mají v létě u Jadranu mnohem větší šanci potkat reálného doktora než fiktivního „plážového inženýra“.“*

Jarmil mi tohle všechno vyprávěl jednoho odpoledne, kdy jsme se spolu vypravili na starý hřbitov. Hřbitov, který stromy proměnily v park. Poslouchaje Jarmilovy myšlenky, v duchu jsem spřádal osnovu článku pro Listy. Jen ta pointa, ta mi stále chyběla. Kde je Jarmil? Ztracen ve svých úvahách jsem ho někde zapomněl. Ohlédl jsem se. Zastavil se u opuštěného hrobu. Oprýskaný a omšelý secesní náhrobek se pomalu propadal do země. Z desky slepě koukalo porcelánové oko vyloupnuté fotografie a pod ním matná písmena hrdě hlásající: „Johann Friedrich, rytíř Schönowetz, komerční rada a c. k. dodavatel zboží galanterního“. Z tmavě hnědé hlíny zanedbaného rovu mezi zbytky sněhu vykukovala první tráva.

Jaroslav David,
odborný asistent a doktor

2. ročník konfrontace mladých výtvarníků

ARTKONTAKT

ARTKONTAKT je konfrontační přehlídka umění mladých autorů, pořádaná pod záštitou primátora města Brna Richarda Svobody. Je organizována proto, aby veřejnosti představila tvorbu současných mladých výtvarníků a umožnila jim tak formou putovní výstavy prezentovat své dílo v několika galeriích v České republice.

Podmínky účasti:
- Konfrontace se mohou účastnit studenti výtvarných škol (jsou-li starší než 26 let, rozhoduje status studenta) nebo absolventi a nestudenti do 26 let věku.
- Přijímána bude malba, kresba a grafika, práce by měly být signované a zezadu označené, neměly by být starší tří let.
- Každý z autorů se může prezentovat nejvýše pěti díly, která musí nejméně týden

před uzávěrkou zaslat v elektronické podobě s přiloženou přihláškou a do dne uzávěrky pak fyzicky doručit na adresu pořádající **Galerie Artkontakt, Jakubské nám.1, 602 00 Brno**.
- Den uzávěrky je stanoven na **11. 3. 2005**. Svoz z Prahy proběhne den před uzávěrkou.

O účasti na přehlídce rozhodne pětičlenná odborná porota, která sestává z následujících členů:
Richard Adam, sběratel výtvarného umění, kurátor Galerie Brno
Olga Malá, kurátorka Galerie hlavního města Prahy
Marek Pokorný, ředitel Moravské galerie
Michael Rittstein, profesor ateliéru malby na AVU Praha, výtvarník
Jiří Valoch, teoretik umění.

Tato porota také zvolí tři nejzajímavější autory, kteří kromě čestných uznání a posudků získají i finanční odměnu ve výši: **1. ohodnocený 10 000 Kč, 2. ohodnocený 6000 Kč, 3. ohodnocený 4000 Kč**. Každému z autorů pak bude v průběhu roku 2005 zajištěna samostatná výstava v jedné z účastnících se galerií a její adekvátní zhodnocení v periodikách mediálních partnerů přehlídky. Jedno dílo od každého ze tří ohodnocených autorů se stane akvizicí významné sbírky současného umění, která bude pravidelně vystavována a medializována.

Autorům bude také nabídnuta pravidelná spolupráce s Galerií Artkontakt, Galerií XXL a Galerií a Aukční síní Vltavín. K výstavě bude vydán katalog s pracemi všech zúčastněných autorů a všechna díla i autoři budou představeni na stránkách ***www.artkontakt.org***, kde jsou ke stažení další informace o přehlídce i přihlašovací formuláře.

Přehlídka výtvarného umění mladých autorů proběhne v těchto institucích:
Brno 26. 3.–10. 4. 2005
Galerie Artkontakt, galerie prezentující tvorbu mladých autorů, Jakubské nám. 1
Galerie mladých, výstavní prostory KIC Brno, Radnická 4
Studentská galerie, Kozí 8
Louny 15. 4.–15. 5. 2005
Galerie XXL, Říční
Praha 20. 5.–20. 6. 2005
Galerie AVU Praha, U Akademie 4 a Galerie Vltavín, Masarykovo nábřeží 36
Opava 1. 9.–30. 9. 2005
Galerie U Jákoba

Veškeré informace poskytne
Kateřina Tučková, Galerie Artkontakt, Jakubské nám. 1, Brno 602 00
Tel: 605 979 580, mail: ***k.tuckova@gmail.com***, ***k.tuckova@post.cz*** (adresa pro doručení děl v el. podobě)

Dost signifikantní je i to, že hejtman tak dlouho vydržel s tebou. Tvá pracovitost, odpovědnost, smysl pro pořádek a přesnost a taky organizační talent jsou zřejmě důležité vlastnosti.
Hm. Tak to by měl říct asi pan hejtman, ale tak nějak to bude.

Co budeš dělat, stane-li se „tvůj“ pan hejtman ministrem?
Tuto věc budu řešit, až se jím stane. Jisté však je, že v současné době o tom neuvažuje a je plně soustředěn na výkon funkce hejtmana.

Jaký je tvůj den na krajském úřadě? Co patří k tvým stálým povinnostem?
Žádné dva po sobě jdoucí dny nejsou na krajském úřadě stejné. Na své práci si velice cením její různorodosti, možnosti setkávat se s neuvěřitelnou spoustou lidí – od bezdomovců až po hlavy států. Přesto je tam určitá rutina, kterou musím pravidelně dělat – běžná agenda úřadu, vedu tým 25 lidí.

Využiješ vedle angličtiny i ruštinu?
Příležitostí je sice méně, ale jsou, hlavně v oblasti ekonomiky. Rusko má stále sílící zájem o hospodářskou spolupráci s námi.

Často s hejtmanem cestuješ. Musí to pro tebe být lahůdka, vždyť tvůj druhý obor je geografie. Která zahraniční služební cesta tě nejvíc zaujala jako geografa?
V rámci pracovních cest jsem měl možnost navštívit celou řadu zemí evropských i mimoevropských, několikrát USA, Kanadu, Vietnam, Izrael, Jižní Koreu atd. Program bývá tak nabitý a úsporný, že na vnímání krajinných krás moc času nezbývá, ale přesto patří k mým silným zážitkům příroda Vietnamu, projel jsem ho od jihu na sever celý, je to překrásná země. Nadto má pro nás obrovský potenciál ekonomický, protože kolem 80 tisíc Vietnamců žilo nebo pracovalo v naší zemi, umějí česky a dnes mnozí z nich zastávají významné funkce na ministerstvech této země. Počátkem 90. let jsme vietnamské trhy neuváženě opustili a je velice těžké původní pozice obnovovat, rychle je obsadili Korejci, Japonci a jiní. Naše výrobky však dosud mají ve Vietnamu dobrý zvuk jako spolehlivé, kvalitní a cenově dostupné.

Když jsem ti řekla, že Jarmilu Oršulíkovou z tvé studijní skupiny pozval peruánský prezident na svou inauguraci, řekl jsi mi: „Hm, a já jsem zas obědval s belgickým králem.“ Jaké jsi měl pocity a co dobrého bylo na oběd?
Bylo to v říjnu 2000 při oficiální návštěvě belgického královského páru v Ostravě. Na menu si už nevzpomínám, mám ale s návštěvou spojen jiný zážitek. K obědu hrála folklorní kapela, se kterou jsem se dohodl, že to budou pouze folklorní písně. Když jsem ale při polévce zaslechl první tóny Dětí z Pirea, obdařil jsem primáše takovým pohledem, že se smykem vrátil k Beskyde, Beskyde… Bylo obtížné se v tu chvíli nesmát.

„Podařilo“ se ti při jednáních na vysoké úrovni někdy nějaké faux pas?
Takové, že když si na ně ještě dnes, po devíti letech, vzpomenu, polévá mne ledový pot. Primátor tenkrát pozval zástupce velvyslanectví všech 15 zemí EU na oficiální večeři, kterou jsem – zapomněl objednat. Díky flexibilitě personálu restaurace se vše podařilo zajistit tak, že nikdo nic nepoznal, nicméně já jsem dalšího dne ráno předložil panu primátorovi žádost o rozvázání pracovního poměru, kterou on k mé úlevě nepřijal. Byla to pro mne taková lekce, že od té doby kontroluji všechno pětkrát.

Když si vzpomenu na tvou otrlost při cestě vlakem z praxe ve Volgogradě, kdy jsme pašovali do vlasti tvého dvoubarevného sibiřského kocoura a tys při tom nehnul brvou, zatímco my kolem jsme omdlévali hrůzou, co řekne celník, tak si myslím, že bys bez nervozity zvládl jakékoli faux pas.
Jistá otrlost mi zůstala, ale jen pokud jde o mne samotného. Pokud se jedná o mého šéfa a mou práci, přibyl mi dost značný pocit odpovědnosti.
A s tím kocourem to byla opravdu legrace. Trochu jsem to tenkrát přepískl, ale kdo věděl, že z malého opuštěného kotěte, které jsem si přinesl z ulice na ruskou kolej, vyroste za tři měsíce obrovský sibiřský kot! A přece jsem ho tam nemohl nechat.

Jak vzpomínáš na vysokoškolská léta?
Rád. Byla to nádherná léta bez starostí, i když jste nás dost dřeli – obě katedry, rusistiky a geografie, měly vysokou odbornou úroveň a snažily se z nás vyždímat co nejvíc.

To bylo správné. Těžko na cvičišti, lehko na bojišti.
Dnes už s tebou souhlasím. Ale stejně byla ta historická mluvnice strašná…

Co bys jako náš absolvent vzkázal našim dnešním studentům?
Mnohokrát jsem si říkal, oč zodpovědněji bych studoval, kdybych měl druhou možnost, protože mnohé z toho, co jsem během studia podcenil, jsem později musel pracně dohánět a možnosti před 20 lety a dnes jsou nesrovnatelné, tak se jich snažte maximálně využít.

Moc ti, Petře, děkuji za rozhovor. Ať se ti všechno i nadále daří!

Eva Mrhačová

Vánoční rozjímání s panem Roentgenem

Když jsem se dozvěděla o myšlence uspořádat vánoční besídku studentů 1. a 2. ročníku oboru Radiologický asistent i s jejich vyučujícími, připadalo mi to jako zajímavý nápad. Konečně poznáme ty, se kterými se budeme později setkávat každý týden na přednáškách.

Než to všechno začalo, museli jsme najít vhodnou učebnu, do které by se všichni účastníci pohodlně vešli. Po půl hodině se podařilo sehnat klíče a nastalo velké stěhování všeho potřebného k pořádání besídky. Samozřejmě nechyběly novoročenky od studentů, občerstvení i s cukrovím. Vařila se výborná káva, čaj a také vánoční punč, který navodil svou vůní tu pravou atmosféru blížících se svátků pohody a klidu. Krásně provoněl učebnu, když ho někdo, už si ani nevzpomenu kdo, vylil na zem. Ještě před oficiálním zahájením se většina 1. ročníku vrhla jako kobylky na krásně nachystané pohoštění. V tu chvilku jsem si říkala: „To snad ani není pravda!?“ Naštěstí po jejich náletu přece jen ještě něco zbylo.

Tématem setkání bylo Vánoční rozjímání s panem Roentgenem. MUDr. Chmelová nás seznámila s životem pana Roentgena a jak to vlastně všechno s těmi tajemnými paprsky X začalo. Ve stopách paní doktorky se vydal Mgr. Koval s přednáškou o angiografii a výpočetní tomografii. Nejvíce mě zaujal svým vystoupením Martin Franek, student 2. ročníku, který nám přiblížil v historickém přehledu RTG diagnostiku v porodnictví. Překvapilo mě, jak dlouho byly vystaveny tomuto záření těhotné ženy i jejich ještě nenarozené děti. Dále jsme se dozvěděli z úst slečny Jaškové, na co se mají připravit studenti 1. ročníku, aby je ve škole nic nezaskočilo. Ovšem největší úspěch měla paní Třetinová se vzpomínkou na Bilaterální sympozium v Rožnově pod Radhoštěm. Fotografie ze sympozia pobavily opravdu všechny posluchače, u některých jsme mohli vidět výraz zděšení, když se uviděli na snímcích ve velice zajímavých situacích. Dojem z fotek ještě umocňoval velmi vtipný komentář. Posledním příspěvkem bylo prezentační video ZSF OU. Než jsem se vzpamatovala, všichni spolužáci se někam vytratili a zůstali jsme tam jen tři zástupci „prváků“. Alespoň jsme měli dostatek prostoru se seznámit s vyšším ročníkem a zjistit některé důležité informace o zkoušejících.

Čas rychle ubíhal, pomalu jsme společnými silami začali uklízet učebnu a loučit se s přáním krásných Vánoc. Byl to velice milý zážitek a doufám, že se takovéto předvánoční posezení stane dobrou tradicí.

Bc. Romana Lehrausová, studentka 1. ročníku oboru Radiologický asistent ZSF OU

Záwisláci

Sedám k té úžasné bedýnce umožňující mi spojení s celým světem a na klávesnici vyťukávám název své nejoblíbenější internetové stránky: ***www.xchat.cz***. Už se mi otvírá nekonečné množství nabídek a já si vybírám „moji“ místnost a přitom vzpomínám na své začátky na chatu. Před mým prvním vstupem do místnosti mě napadá myšlenka, že určitě velké množství lidí řeší dilema hodné Hamleta. Mám se přetvařovat a riskovat, že na to někdo přijde? Nebo radši mluvit pravdu a na nic

Vydané spisy, skripta a sborníky

Název: **Sborník z mezinárodní konference konané v Ostravě ve dnech 8.-10. 10. 2003: Globalistation and it Geopolitacal, Cultural, Economic and Ecological Context**
Editoři: Tadeusz Siwek – Vladimír Baar
ISBN 80-7368-022-X

Anotace:
Tématem příspěvků jsou globalizační procesy současného světa analyzované metodologickým aparátem různých věd ze čtyř základních hledisek: geopolitického, kulturního, ekonomického a ekologického.

■

Název: **Moravskoslezský kraj – klimatické a hydrologické poměry. Výzkumná zpráva č. 1/2004/KFGG**
Autor: Vladislav Kříž
ISBN 80-7042-994-1

Anotace:
Zpracováno jako součást řešení výzkumného záměru (VZO) MSM 173100002 „Geografické a ekologické změny prostředí a struktur průmyslových krajin (regionů)“. Souhrnná klimatická a hydrologická charakteristika Moravskoslezského kraje je podrobně rozvedena v rámci jednotlivých okresů.

■

Název: **Antologie teorie uměleckého překladu**
Podnázev: Výběr z prací českých a slovenských autorů
Autor: Milan Hrdlička – Edita Gromová
Nakladatel: Filozofická fakulta OU
Rok vydání: 2004
Měsíc: listopad
Vydání: první
Rozsah: 344 stran
Vazba: brožovaná
Náklad: 250 ks
Cena: 250 Kč
ISBN 80-7042-667-5

Anotace:
Antologie je výběrem z prací českých a slovenských autorů. Soustřeďuje názory na umělecký překlad nejlepších českých a slovenských teoretiků. Anto-

Vydané spisy, skripta a sborníky

logie tak dává i jistou představu o teoretickém myšlení v oblasti translatologie v obou našich zemích. Antologie soustřeďuje jednak práce, které jsou rozptýleny v nejrůznějších odborných časopisech a sbornících, jednak práce, které jsou dnes již těžko dostupné (české na Slovensku, slovenské v Česku). Protože tematické řazení autorů se ukázalo jako prakticky nemožné, sestavovatelé se rozhodli pro řazení abecední (které je sice mechanické, ale pro uživatele praktické). Publikace je určena nejen odborné veřejnosti, ale všem zájemcům o problematiku uměleckého překladu.

■

Název: **Vybrané kapitoly z dějin estetiky 20. století**
Autor: Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.
Nakladatel: Filozofická fakulta OU
Rok vydání: 2004
Měsíc: listopad
Vydání: první
Rozsah: 86 stran
Vazba: brožovaná
Náklad: 150 ks
Cena: 120 Kč
ISBN 80-7042-670-5

Anotace:
Skriptum Vybrané kapitoly z dějin estetiky 20. století je doplňujícím textem k existujícím přehledům vývoje estetického myšlení ve 20. století. Analyzuje názory představitelů těch směrů a orientací, které výrazně zasáhly do dalšího vývoje estetiky (fenomenologická, hermeneutická, pragmatická, strukturalistická estetika a směry americké estetiky 2. poloviny 20. století). Soubor textů spojuje určité problémové pole, centrované kolem pojmu estetická zkušenost a problému bytí uměleckého díla. Předmětem rozborů je identifikace základních filozofických východisek představitelů jednotlivých směrů a jejich aplikace v oblasti estetiky. Jejich cílem je poskytnout studentům typologii existujících přístupů k uvedeným problémům spolu s určením jejich hranic a možností při teoretické artikulaci estetické problematiky.

si nehrát? Tohle dilema se mě netýká a hned volím tu druhou možnost, protože si povídám s lidmi z mého města a nerada bych na srazu chatařů riskovala případný trapas. Trošku mám obavy a v hlavě se mi rojí otázky, jestli se se mnou bude vůbec někdo bavit. Vybavuji si tolikrát ve školce vštěpovanou myšlenku, že je slušnost pozdravit, a proto ji hned po vstupu realizuji. Ukazuje se, že všechny moje starosti byly zbytečné a přehnané. Na obrazovce se mi objevuje hned několik okýnek k šeptání a já neváhám odepisovat. Nakonec jsem „prokecala“ asi 3 hodiny, a až když se mi zavíraly oči, tak jsem vypnula počítač a oba jsme se uložili ke spánku.

Stal se ze mě tzv. záwislák, jak se říká lidem, kteří sotva mají volnou chvilku, hned sedají k počítači a chatují. Bylo jen otázkou času, kdy se poprvé vydám na sraz, abych měla i vizuální představu o lidech, s kterými si celou tu dobu povídám. To kouzelné slovíčko sraz byl vlastně hlavní důvod mých návštěv na těchto stránkách. Koná se zhruba jednou za čtvrt roku a já jsem se toho prvního nemohla ani dočkat. Konečně uvidím všechny ty lidičky pohromadě a budu si s nimi moct popovídat normálně, a ne přes počítač. Sraz byl jedno velké překvapení. Sama jsem se divila a nemohla jsem věřit tomu, s jakými lidmi si mám co povědět, protože za normálních okolností by mě vůbec nenapadlo, že s nimi budu mít cokoli společného.

To bylo před několika lety. Teď už chodím na chat jen výjimečně a na srazy vůbec. Je to jako se slávou. Když se člověk neukazuje, je odepsaný a zapomenutý. „Naši“ generaci záwisláků vystřídala už jiná. Teď se zase pořádají srazy pro ně. Našla jsem si tu hodně dobrých kamarádů, s kterými se setkávám, a nepotřebuji k tomu žádné srazy. A tak jsem ráda, že můžu říct: sejdeme se na našem místě a v naši dobu.

HANKA STROPKOVÁ

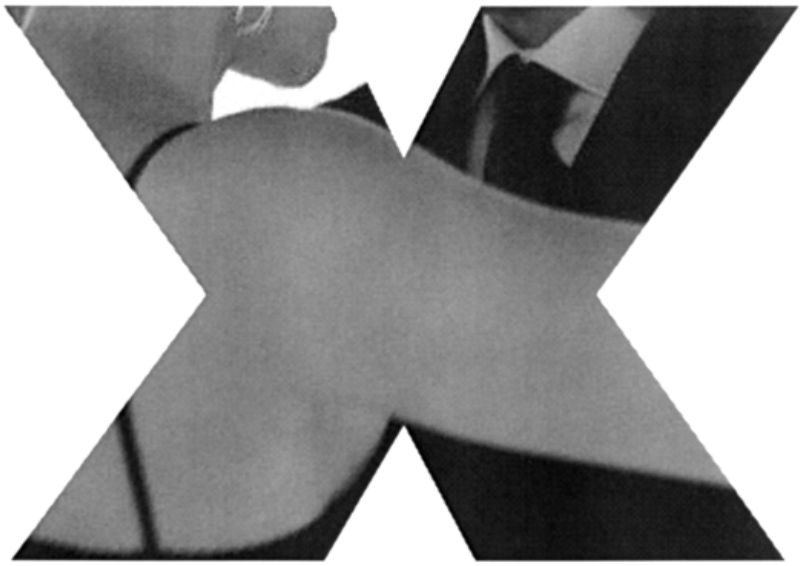

X. reprezentační ples Ostravské univerzity

●

pod záštitou rektora Ostravské univerzity doc. RNDr. Vladimíra Baara, CSc.

v sobotu 5. 3. 2005 v 19.30 hodin ve společenských prostorách hotelu Atom v Ostravě

k tanci a poslechu hraje kvartet pana Kovalčika, diskotéka

srdečně Vás zveme

Vstupenky se prodávají 6. a 9. 12. 2004 a pak od 3. 1. 2005 vždy v pondělí a ve čtvrtek, cena vstupenky: 150 Kč

Prodejní místo: žlutá budova skladu na dvoře rektorátu, Dvořákova 7, paní Eva Beierová

Filmový klub „SLUNEČNICE SE DIVÍ“

vždy v úterý v 17.45 hodin v učebně E 24 (budova E, vchod z ulice Čsl. legií)

PROGRAM – letní semestr 2005

ON THE ROAD

✪ 15. 2. Americká zastavení – Zlatá Kalifornie

Petr Kopecký z katedry anglistiky a amerikanistiky FF OU vypráví o svém stipendijním pobytu a cestách po americkém Jihozápadě.

✪ 22. 2. DÁMSKÁ JÍZDA

(Herbert Ross; USA/FR, 1995, 115 min.)

Jane (Whoopi Goldberg) je lesbička, Robin (Mary-Louise Parker) je nakažená AIDS a těhotná Holly (Drew Barrymore) právě zabila svého milence. Všechny tři za sebou pálí všechny mosty a vydávají se na cestu přes celé Spojené státy americké.

✪ 1. 3. Americká zastavení – Tropická Guatemala

O zasloužené dovolené ve středoamerické Guatemale bude povídat opět Petr Kopecký.

✪ 8. 3. 8 ŽEN

(Francois Ozon, FR/IT, 2002, 103 min.)

Francie padesátých let minulého století. Osamělé sídlo v zasněžené krajině, kde se schází celá rodina. Oslava se však nekoná – milovaný otec byl zavražděn! Vrahem může být pouze jedna z 8 žen majících blízko k pánovi domu.

✪ 15. 3. Filmy pro Tibet – POHÁR

(Khyentse Norbu, AUSTRAL, 1999, 90 min.)

Kdesi daleko na úpatí Himálaje žije mnich, který miluje fotbalové přenosy v televizi. Úsměvná historka ze života skutečného tibetského kláštera v exilu, natočená pravým tibetským lámou.

✪ 22. 3. Filmy pro Tibet – HIMÁLAJ-KARAVANA

(Eric Valli, FR/VB/ŠVÝC, 2001, 108 min.)

Režisér při natáčení svého celovečerního debutu využil zkušeností, které získal jako fotograf časopisu National Geographic v Nepálu. Filmový dokument se soustředí na život lidí určovaný velehorami, starými mýty, tradicemi a rodovým zřízením.

Uzávěrka dalšího čísla je v **pátek 4. března 2005 do 10.00 hod.**

Listy Ostravské univerzity, č. 2/2005, roč. 13 ● Vydává Ostravská univerzita, č. registrace MMO - 74/93-PP ● Internet: http://www.osu.cz ● Kontaktní adresa: Dvořákova 7, 701 03 Ostrava 1, tel.: 596 160 139, fax: 596 118 216 ● e-mail: jirina.vecerova@osu.cz ● Redakční rada: Jiřina Večeřová - šéfredaktorka; PaedDr. Milena Frydrychová, prof. RNDr. Erika Mechlová, PhDr. Šárka Zedníčková, Ph.D., Mgr. Ivana Gejgušová, Mgr. Kateřina Sobotíková, Mgr. Jarmila Kristiníková a Veronika Langrová ● Grafické zpracování a tisk: Repronis Ostrava ● Náklad 1000 výtisků ● ZDARMA

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpným závodem Severní Morava, čj.: 2263/98-P/1 ze dne 18. 9. 1998

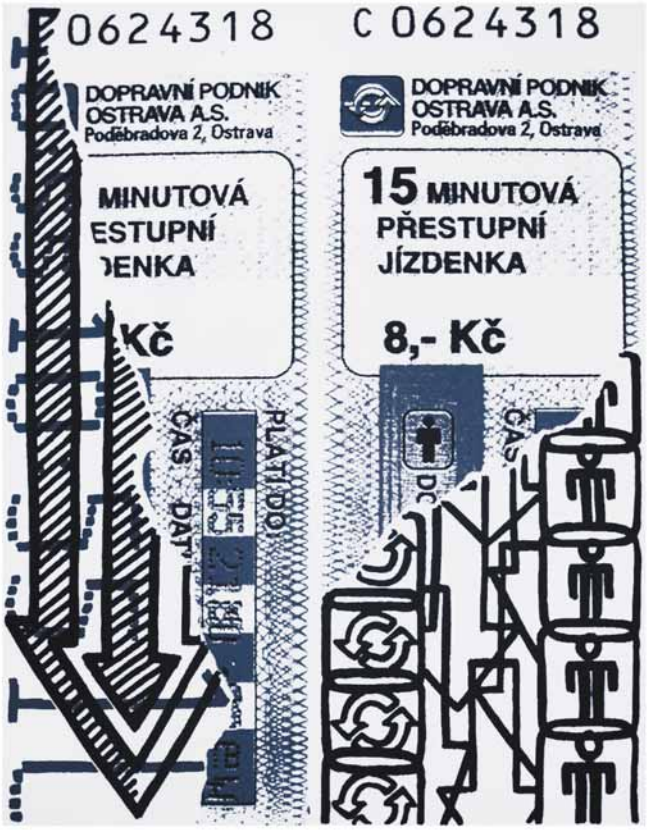

Malá galerie studentů Ostravské univerzity
▲ Grafika Lenky Burešové (katedra výtvarné tvorby PdF)